

Församlingsinstruktion för Svenska kyrkan i Bryssel 2019

1. Omvärldsbeskrivning

Svenska kyrkan i Bryssel bedriver sin huvudsakliga verksamhet i Bryssel men har ett pastoralt ansvar för hela Belgien och även Luxemburg. Församlingen strävar efter att vara en öppen folkkyrka och är en del av Svenska kyrkan som är ett evangeliskt-lutherskt trossamfund.

I hela pastoratet uppskattas antalet människor med anknytning till Sverige uppgå till minst 10 000 personer. De flesta av dessa, ungefär 8 000 personer, bor eller verkar i Belgien, främst Brysselområdet, medan ungefär 2 000 personer finns i Luxemburg. Även i t.ex. Antwerpen, Gent, Liège och Brygge finns svenskar bosatta.

Många med hemvist i pastoratet är knutna till någon av EU:s institutioner medan andra verkar inom svenska eller internationella företag eller andra sammanhang. Praktikanter, au-pairer, studenter och andra med kortare vistelsetider har också tillhörighet i församlingen, som medlemmar och/eller deltagare i församlingens olika verksamheter. Många har kopplingar till olika nationella, språkliga, kyrkliga och kulturella sammanhang.

I Bryssel finns förutom Svenska kyrkan även Sveriges ständiga representation vid Europeiska unionen, ett svenskt konsulat och flera olika svenska sammanslutningar och verksamheter som till exempel Svenska klubben, SWEA Belgium, Friskis och Svettis och Munsänkarna. I Bryssel finns också Europaskolan som i första hand vänder sig till EU-anställdas barn och har en särskild sektion för svenskspråkiga elever. Det finns dessutom flera internationella skolor med ett stort antal svenskspråkiga elever och många elever med svensk anknytning går även i lokala belgiska skolor. Det finns i Bryssel svensk psykolog, tandläkare och läkare samt affärer med svenskt utbud.

Vi är en del av den världsvida kyrkan. I Belgien och Luxemburg finns många andra kristna kyrkor. Svenska kyrkan har ett ekumeniskt samarbete med flera av dem.

En gång per termin träffas alla som arbetar i de nordiska kyrkorna för att samtala om de gemensamma utmaningar det innebär att vara nordisk utlandskyrka i Belgien och Luxemburg. Den av de nordiska kyrkorna som vi samarbetar närmast med är Norska sjömanskyrkan. Vi firar gemensamma gudstjänster ett par gånger per år och den norska prästen leder även veckomässor regelbundet i Svenska kyrkan i Bryssel. Vid våra gudstjänster i Antwerpen lånar vi Norska sjömanskyrkans lokaler. Där har även vår diakon sin arbetsplats.

Några gånger per år är vår egen kyrka för liten då vi väntar fler besökare än vad som får plats. Vid dessa tillfällen vänder vi oss till andra kyrkor. Danska kyrkan hyr vi vid t.ex. stora dop och konfirmationer. Vi använder också lokala katolska kyrkor vid ett antal tillfällen per år, t.ex. vid Svenska körens julkonserter och det årliga luciafirandet. Vi har god kontakt med den anglikanska kyrkan där en del av våra församlingsmedlemmar också är aktiva. Vi har som ambition att fördjupa det ekumeniska samarbetet.

Vi hyr också ut våra egna lokaler till andra lutherska kyrkor. Både de lettiska och estniska lutherska kyrkorna använder våra lokaler för sina gudstjänster ett antal gånger per år.

I Luxemburg har Svenska kyrkan inte någon egen lokal. Ett fint samarbete med den lokala katolska kyrkan i Bertrange har vuxit fram och vi får låna kyrkan vid t.ex. dop och gudstjänster. Den årliga luciagudstjänsten brukar firas i någon större kyrka inne i Luxemburg stad.

2. Beskrivning av församlingen

Svenska kyrkan i Bryssel är en del av Svenska kyrkan i utlandet och Visby stift.

I församlingen har gudstjänsten en central och tydlig plats. Söndagens huvudgudstjänst samlar i regel många deltagare vilket innebär att församlingen kännetecknas av en stor gudstjänstfirande gemenskap.

Flera familjer representerar två olika kyrkor - svenska kyrkan och (oftast) katolska kyrkan. Vi välkomnar dessa familjer med dop, välsignelse av äktenskap och gudstjänst.

”I varje möte sker något gudomligt” är en av grundtankarna i församlingens arbete. De som möts i verksamheterna är av alla åldrar men har en tyngdpunkt i vuxna yrkesverksamma och barn. Detta gäller för både Bryssel och Luxemburg. Många är utsända i tjänsten, med medföljande, och har en aktiv anknytning till Sverige. Dessa har i regel ett förordnande på ett visst antal år. I Antwerpen är medelåldern högre och präglad av större integration i lokalsamhället. Eftersom många är yrkesverksamma är det svårt att få tillräckligt många frivilliga/volontärer att hjälpa till i de verksamheter församlingen erbjuder under veckodagarna. Många flyttar tillbaka till Sverige när de blir äldre vilket också bidrar till att medelåldern är lägre.

Svenska kyrkan i Bryssels verksamhet koncentreras till kyrkans lokaler på Avenue des Gaulois 35. Dessa lokaler har ett bra läge i förhållande till tunnelbana, spårvagn och buss. vilket medför att det är lätt att ta sig till kyrkan med allmänna färdmedel. I dessa lokaler bedrivs olika verksamheter riktade till olika åldrar terminsvis. En del verksamheter är återkommande veckovis med uppehåll under skolloven medan andra verksamheter erbjuds månadsvis. Kyrkans lokaler fungerar också som en mötesplats där det finns en stor öppenhet.

Många av de svenskar som bor inom församlingen har stora förväntningar på Svenska kyrkans arbete och räknar med hög kvalitet på verksamheten och känner också en stor tacksamhet över det som församlingen gör.

Församlingens ekonomiska situation står inför en utmaning. Då anslagen från SKUT minskar måste vi se över vår verksamhet och arbetet med att få fler att bli medlemmar och betala medlemsavgifter måste intensifieras. Beroendet av frivilliga krafter kommer också att öka.

3. Pastoralt program för den grundläggande uppgiften

Gudstjänst

Gudstjänsten är kyrkolivets centrum. Att fira gudstjänst är därför vår viktigaste uppgift som levande kyrka. Gudstjänsten ger oss möjlighet att på svenska möta Gud och våra medmänniskor i kyrkorummet där vi, i liturgin och gemenskapen, får andlig näring och ro.

I den heliga nattvarden får vi ta emot Guds villkorlösa kärlek genom Jesus Kristus. Vi vill därför fira mässa minst en gång i veckan.

Alla ska kunna känna sig sedda och välkomna när de kommer till våra gudstjänster.

Predikningar och betraktelser ska spegla Bibeltexterna och inspirera till eftertanke och sökande. Gudstjänsten ska på olika sätt vända sig till alla och knyta an till det kristna livet med förankring i vardagen och verkligheten i Belgien, Luxemburg och resten av världen.

Genom olika gudstjänstformer såsom högmässa, familjemässa, musikgudstjänst och veckomässa vill vi skapa möjligheter för människor att uppleva olika former och stämningar för att fördjupa sitt andliga liv.

Kyrkomusiken i alla dess former är mycket viktig. Den förmedlar lovsång, förstärker evangeliet och ger gudstjänstfirarna möjlighet att känna sig delaktiga. Vi vill fortsätta att värna om Svenska kyrkans kulturarv som den evangelisk-lutherska sång- och musikskatten är. Våra körer bidrar till gemenskap och glädje för både körmedlemmarna och alla som kommer till gudstjänster och konserter.

För att göra kyrkorummet tillgängligt (beläget på första våningen) för rörelsehindrade har vi installerat en ”stolhiss”. Ramper för att komma in på kyrkans bottenvåning med barnvagn/rullstol finns. För personer med nedsatt hörsel har vi högtalare och mikrofoner.

Undervisning

Jesu uppmaning om att döpa och hjälpa människor att växa i sitt dop är grunden för all undervisning. Att leva i sitt dop gör vi hela livet och lärandet ska därför ses om en livslång process.

Vi vill som församling inbjuda till nyfikenhet på tro och andlighet för den som söker, men också näring och växande för den som har en tro och vill fördjupa den.

Vi prioriterar särskilt att möta och följa barn och unga i deras andliga växt och mognad. Vi har barngrupper för alla åldrar och konfirmandundervisning, unga ledare och verksamhet för unga vuxna. I vårt sätt att möta barn och unga vill vi förmedla en positiv Guds bild och visa vad en kristen livshållning kan innebära i form av omtanke, gemenskap, glädje, allvar och ansvar.

Församlingen vill också erbjuda samtal om tro och livsfrågor och inbjuda till möten där vi delar tankar med varandra. Detta är något som är mycket efterlängtat av flera församlingsmedlemmar.

Gemenskap är viktig för att växa och genom att få en praktisk uppgift i kyrkans verksamhet fördjupas kunskaper och vi blir sedda och tagna i anspråk. Därför är det viktigt att vi har ett inkluderande förhållningssätt och att så många som möjligt får frågan om att hjälpa till och bidra på olika sätt.

Undervisning är också något som ges i gudstjänsten och i förkunnelsen. Gudstjänstmusik, psalmsång och körsång inbjuder till fördjupning och reflektion kring tron och det kristna budskapet.

Vi vill i vår undervisning påminna om vårt gemensamma ansvar som kristna att värna alla människors lika värde och Guds heliga skapelse.

Diakoni

Diakoni är att tjäna och ha omsorg om Guds skapelse och om våra medmänniskor. Diakoni är också att stå upp för de svaga och vara deras röst. Detta innebär bl.a. att möta människor i livets olika sammanhang och särskilt i utsatta livssituationer. Detta diakonala synsätt vill vi ska prägla hela vårt arbete. Det är allas angelägenhet vilket innebär att det allmänna diakonatet har en central plats.

Det finns olika diakonala behov i församlingen och de skiftar. Detta medför att vi måste vara flexibla i vårt arbete och aktivt se var de diakonala behoven finns.

De olika diakonala behoven finns i alla åldrar och handlar t.ex. om ensamma människor som söker sig till våra verksamheter, människor som hamnat i olika typer av nödsituationer som t.ex. söker sig till kyrkan då det inte finns någon svensk ambassad i Belgien eller Luxemburg, människor som arbetar under hög arbetsbelastning och söker sig till kyrkan för att finna en plats av lugn, unga som söker ett svenskt sammanhang och gemenskap eller äldre människor som efterfrågar hembesök.

Oavsett av vilken anledning någon söker sig till kyrkan vill vi att de som kommer till kyrkan ska känna sig välkomna, sedda, trygga och mötas av en omsorg både från anställda, förtroendevalda och ideella. I församlingens verksamheter och gemenskaper ska alla vara välkomna.

I församlingen finns både sjukhus och fängelse och vi finns tillgängliga för besök och vill också prioritera dessa besök.

Vi vill stödja lokala organisationer som arbetar med utsatta människor genom att samla in kollektor till dessa ett antal gånger per år.

Mission

Mission betyder sändning. Gud är den som sänder och vi som kyrka, församling och enskilda kristna är insatta i detta sammanhang. Mission handlar om hur vi gestaltar evangeliet lokalt men också om hur vi vill verka för det internationella perspektivet av missionen.

Vi vill verka för att sprida evangeliet bland svenskar i Belgien och Luxemburg. Detta innebär att vi måste bli mer synliga. Det blir vi bl.a. genom att fira gudstjänst på fler platser än i kyrkolokalen i Bryssel och genom att kyrkans personal t.ex. besöker skolor och berättar om det kristna budskapet och kyrkans verksamhet.

Vi vill genom våra olika verksamheter skapa en nyfikenhet för kyrkan och den kristna tron hos deltagarna.

Vi vill verka för att sprida evangeliet vidare och ge inspiration och kraft till andra att göra detsamma.

Vi vill vara aktiva på sociala medier för att sprida information om församlingen och på så vis få människor att bli nyfikna och komma till våra olika verksamheter.

Vår kyrkobyggnad består av ett renoverat stenhus (tidigare enfamiljshus). Själva kyrksalen ligger på första våningen. Vi vill vinnlägga oss om att utforma och utsmycka de olika kyrkolokalerna så att alla känner och upplever att de har kommit in i en kyrka.

Som en del av den världsvida kyrkan vill vi påminna om att många kristna runt om i världen förföljs och lever under svåra förhållanden och därför samlar vi in kollekt till kristna hjälporganisationer vid ett antal tillfällen per år.